

SIKO (Skärgårdens Intresseföreningars Kontaktorganisation) är ett politiskt och fackligt obundet samarbetsorgan för intresse- och skärgårdsföreningar inom Stockholms läns kust och skärgårdsområde från Arholma i norr till Landsort i söder.

SIKO skall i gemensamma frågor företräda den bofasta befolkningen inför myndigheter och politiska samhällsorgan, därvid slå vakt om de bofastas intressen i fråga om markanvändning, näringsliv, kulturliv och samhällsfunktioner. SIKO är medlem i [Skärgårdarnas Riksförbund](#), SRF som är ett förbund för alla skärgårdsorganisationer i Sverige.

Trots alla vackra ord om skärgårdens stora betydelse för storstadsregionen och hur viktigt det är med en levande skärgård är avvecklingen betydande på många håll idag. SIKO har tröttnat på det man kallar för ”läpparnas bekännelse”.

Alla talar om ur viktigt det är med en livskraftig skärgård, men besluten uteblir eller går i motsatt riktning. Flera skolor har stängt, postservicen försämras, vård och omsorg hotas liksom även sjöstationer, skolskjutsar och mycket annat. SIKO har identifierat några viktiga orsaker till denna utveckling.

1. Skärgårdsfrågor hanteras av många olika handläggare, instanser och organisationer
2. Det finns ingen helhetssyn på skärgårdsfrågor eller skärgårdsutveckling
3. Det finns en skillnad mellan offentlig statistik och verkligheten ute på öarna. Detta beror på definitionsskillnader. *Vad är skärgård?*

I dag hanteras skärgårdsfrågorna i ett antal olika ”stuprör” som inte har kontakt med varandra. Det finns inga formaliserade kontaktytor mellan länsstyrelse, landsting, Waxholmsbolaget, Naturvårdsverket eller andra intressenter för hantering av skärgårdsfrågorna. Det behövs speciallösningar och flexibilitet för skärgårdens småskaliga förhållanden och speciella förutsättningar.

Skärgården måste också erkännas som glesbygd, trots storstadens relativa närhet.

Som grund för SIKO: årsmötesseminarium låg en illustration – *skärgårdskedjan* – där varje länk fick symbolisera ett viktigt område för en levande skärgård. Det är tydligt att alla länkar behövs och alla måste hanteras som en helhet. Under seminariet diskuterades varje länk i syfte att hitta verktyg för framtiden.

Skolor:

Bortse från kommungränser så barn kan välja den skola som ligger bäst till. Samordna andra transportbehov med skolskjutsar för att spara pengar och miljö. Långa avtal vid upphandling så entreprenörer vågar satsa på bra och snabba båtar.

Vård

Enklare regler för sjuktransport och färdtjänst behövs. Lokalkännedom behövs i områden där adresser saknas. Lokal förtur till äldreboende etc. Bibehåll vårdcentralerna.

Kommunikationer

Tvärtrafik. Bastrafik. Kostnadseffektiva och miljövänliga lösningar genom behovsanpassning av tonnage. Turlistelagd beställningstrafik där båten bara går till de bryggor där passagerarna finns sparar också pengar och miljö, isturlista och svävare när det behövs.

Post och kassaservice samt bränsleförsörjning

Post och paketutdelning liksom möjlighet till betaltjänster och hantering av dagskassor är ett absolut krav för skärgårdssamhällena. Sjöstationer för bränsle är starkt hotade idag. Viktigt för miljön med lokala mackar för båtfolk. Flexibla lösningar behövs. Dessa tjänster är ofta ett av flera ben för exempelvis skärgårdsbutikerna. Försvinner en tjänst kan det påverka de övriga.

Bostäder

Kräv tydliga svar av kommunerna. Tvinga fram ställningstagande. Vill man ha bostäder eller vill man inte? SIKO vill ha ett *ja* eller *nej*, inte som hittills ett *jasså*.

Slutsats och förslag

Bilda ett "skärgårdens regionförbund", ett regionkontor med tjänstemän tillsatta av SIKO. Det krävs en formalisering av hur skärgårdsfrågorna hanteras.

Alla aktörer behöver sätta ner klacken för att tillsammans jobba mot den där levande skärgården på riktigt. Samordning behövs – man måste se till helheten. Då kan vi få en skärgård som även i framtiden är levande också mellan september och maj.

En skärgård med mikrosamhällen, besöksmål och service.

En skärgård där besökaren kan tanka båten, ta en fika och få hjälp när det krisar.

Precis en sån skärgård som alla vill ha och pratar om.

Men då måste alla hjälpas åt!

SIKO:s agenda för framtidens skärgård

Sträva efter dialog, tydliga beslut och tydliga mål.

Skärgårdsfrågor ska hanteras i en formaliserad struktur.

Ett skärgårdens regionförbund – en virtuell skärgårdskommun

Kontaktpersoner

Sune Fogelström, avgående ordförande mobil 07075-388448

Per Frideen, tillträdande ordförande telefon 08-50154086

Barbro Nordstedt, vice ordförande, telefon 0176-85117

Jan Olsén, 2:e vice ordförande, mobil 070-6223137

Ansvarig för artikeln: Agneta Österman, sekr mobil 070-381 90 85 (utomlands 4-10 mars)

Illustrationer:

Sune Fogelström har "skärgårdskedjan" digitalt

Björn Sjöblom har bilder från seminariet (kontakta Barbro Nordstedt om det)

Jan Olsén har en bild från seminariet